

A világháború hosszú árnyéka: foszfor a tengerparti kavicsok között

Johanna Preuß-Wössner et al: Altlasten des Krieges – Verbrennungen durch weißen Phosphor; Rechtsmedizin; DOI: <https://doi.org/10.1007/s00194-019-00361-4> ;
Univadis, 03. 01. 2020

Kulcsszavak: baleset, égési sérülések, fehér foszfor, háborús muníció, Németország

Forrás Internet-helye: <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00194-019-00361-4> ; https://www.univadis.de/viewarticle/gefaehrliche-altlasten-der-weltkriege-709044?u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUl4Soq8URsQKrZlarLAUYJ&utm_source=adhoc%20emails&utm_medium=email&utm_campaign=adhoc_pcas_email_uniannouncement_ger-de_20200111&utm_content=4070455&utm_term= ;

Prof. Johanna Preuß-Wössner és mt. Institut für Rechtsmedizin des UKSH (Universitätsklinikum Schleswig-Holstein, Kiel) egy különös baleset körülményeit elemezték. Egy házaspár és nyolcéves kislányuk kavicsot gyűjtött egy tó partján. A kislány a nadrágzsebébe rakosgatta a köveket, ám nadrágja egyszer csak lángra lobbant. Másod- és harmadfokú égési sérüléseket szenvedett, testfelületének négy százaléka égett meg. A lübecki egyetemi gyermekklinikán törvényszéki orvosszakértők is megvizsgálták, mert felmerült a bántalmazás gyanúja.

A körülmények és a sérülések elemzése alapján az orvosok arra jutottak, hogy az égést foszfor okozta. Mecklenburg-Előpomeránia és Schleswig-Holstein tenger- és partvidéke tele van nem ártalmatlanított háborús munícióval. A fel nem robbant lőszer okozta balesetek közismertek. A háborúból visszamaradt káros anyagok azonban egyéb veszélyeket is rejtegetnek. A vízben meglapuló bombák szétbomlása során felszabadul a foszfor, amit a gyújtóbombák és kézigránatok gyártásához használtak. Elsősorban a fehér foszfor különösen veszélyes, mert magas a reakcióképessége és szabad levegőn már szobahőmérsékleten is lángra lobbant.

E tengerekben a vihar kimossa a munícióból a fehér foszfort, amely aztán szépen szétterül a strandokon. A háborús muníciót sem az Északi-, sem a Keleti-tengerben és a belső tavakban sem sikerült még ártalmatlanítani. Nagy veszélyt jelent, hogy a foszfor színe miatt összetéveszthető a borostyánkővel, amire a gyermekek és felnőttek gyakran vadásznak. A zsebre vágott és itt megszáradó foszfor könnyen eredményez spontán öngyulladást. Az így keletkező magas hőmérséklet pedig többnyire harmadfokú égési sérüléseket okoz. Az égő fehér foszfort nem szabad vízzel oltani, mivel ez újabb öngyulladáshoz vezet. Tanácsosabb azt homokkal elfojtani.